КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра гуманітарної освіти

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вчителів образотворчого мистецтва

«НОВІ ОРІЄНТИРИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ОСВІТИ: ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У 5-7 КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри гуманітарної освіти
(протокол № 9 від 18.09.2026 р.)

Завідувачка кафедри Анна-Марія БОГОСВЯТСЬКА

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(протокол № 6-2 від 01.10.2026 р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (Михайлюк О.Д., ст. викладач; КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти).

Напрям підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі у становленні чітких фільтрів відбору продуктів образотворчої діяльності для формування обличчя ідентичності нашої нації, традицій, на котрих опирається історія європейської України та її унікальна культурна спадщина.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти.

Термін дії програми: з 10.01.2027 до 10.01.2032 року.

Рецензенти:

Яців Роман, доктор мистецтвознавства, професор Львівської національної академії мистецтв.

Наталія Шевченко, учитель-методист, учитель мистецтва та образотворчого мистецтва Львівського ліцею №75.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність розроблення навчальної програми для учителів образотворчого мистецтва полягає в необхідності їх підготовки до роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Цільова група: учителів образотворчого мистецтва закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти НУШ.

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток учителів образотворчого мистецтва відповідно до державної політики в галузі образотворчої освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів образотворчого мистецтва необхідних для організації навчання, виховання та розвитку вихованців відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р., та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Завдання підвищення кваліфікації:

- забезпечити усвідомлення та поглиблення знань учителів образотворчого мистецтва щодо основних ідей та принципів Концепції «Нова українська школа» та державної політики у сфері культури та загальної середньої освіти;
- сформувати цілісне розуміння сутності компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів до навчання, їх взаємозв'язку та ролі у формуванні ключових і предметної компетентностей учителів образотворчого мистецтва, удосконалити професійні вміння проєктування освітньо-мистецького процесу з урахуванням культурно-освітніх потреб, можливостей, інтересів та індивідуальних креативно-освітніх траєкторій учнів;
- розвинути здатність реалізовувати принципи креативного мислення та практичної зорієнтованості навчання на заняттях з образотворчого мистецтвав через використання життєвих ситуацій, ставлення чітких фільтрів відбору продуктів образотворчої діяльності для формування обличчя ідентичності нашої нації, традицій, на котрих опирається історія наших культурних кордонів, дослідницької діяльності та національної спадщини.

- поглибити розуміння ролі образотворчої діяльності у реалізації власних творчих ідей та розвитку креативного мислення та вміння застосувати їх у контексті Державного стандарту базової середньої освіти;
- підвищити професійну компетентність учителів образотворчого мистецтва у створенні та використанні компетентнісно орієнтованих завдань як інструменту реалізації ключових компетентностей в освітньо-культурній галузі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

А1. **Мовно-комунікативної**, через здатність забезпечувати здобуття освіти державною та іноземними мовами.

А2. **Предметно-методичної**, через здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в них ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентостей; здійснювати інтегроване навчання; добирати й використовувати сучасні та ефективні методики й технології навчання, виховання та розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в учнів.

Д.1. **Емоційно-етичну,** через здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби; керувати емоційними станами, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учнями освітнього процесу; усвідомлювати і поціновувати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

Д. 2. **Інноваційної**, через здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації в професійній діяльності; застосовувати інноваційні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

Очікувані результати підвищення кваліфікації

За результатами навчання слухач/слухачка:

- конструює навчальні кейси та проєктні завдання, що моделюють реальні життєві ситуації і сприяють практичній зорієнтованості уроків образотворчого мистецтва;
- створює компетентнісно орієнтовані завдання з образотворчого мистецтва із визначенням мотиваційного складника, інформаційної основи, проблемного завдання та критеріїв оцінювання;
- знає міжнародний досвід організації креативної освіти та способи його адаптації до українських реалій;
- володіє практичними навичками організації арт-проєктів у освітньому процесі.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Контроль та оцінювання за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, під час індивідуального та фронтального опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях здійснюється експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних запитань до теми. **Оцінювання вербальне.**

Курс **зараховується** за умови **відвідування не менше 50%** авдиторних занять та **виконання** індивідуальної творчої роботи. **Максимальна оцінка за індивідуальну роботу – 10 балів.** Завдання вважається виконаним, якщо за всіма критеріями учасник набирає 7 балів.

Особливості реалізації програми: дистанційна форма навчання, курс передбачає виконання індивідуальної роботи.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50% від загальної кількості.

Вартість: безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3-х модулів і 6- и взаємопов'язаних тем.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну роботу зі створення компетентнісного завдання з мистецтва для учнів загальноосвітніх шкіл. Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано».

Учасники, які відвідали не менше 50% занять та успішно виконали індивідуальну роботу, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: **9 год** – лекційні заняття, **15 год** – практична робота, **6 год.** – самостійна робота.

ІІІ. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Інтеграційно-мотиваційне заняття					
Тема 0.1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля. Формування очікувань учасників.	-	1	-	-	**1**
Модуль 1. Діяльнісний підхід у формуванні ключових компентентностей в різних видах образотворчості					
Тема 1.1. Діяльнісний підхід як складова компетентнісно-орієнтованого навчання	1				1
Тема 1.2. Арттерапевтичні практики з розвитку креативного мислення учнів 5-7-х класів НУШ за мотивами українських і світових мистців, представлені у різних видах образотворчого мистецтва		7	2		9
Усього годин за модулем	**1**	**6**	**2**		**9**
Модуль 2. Діяльнісний підхід у формуванні ключових компетентностей у різих жанрах образотворчості					
Тема 2.1. Діяльнісний підхід у розвитку креативного мислення особистості.	3				3
Тема 2.2. Арттерапевтичні практики, зорієнтовані на жанрову образотворчу діяльність учнів 5-7-х класів НУШ.		5	2		7
Усього годин за модулем	**3**	**5**	**2**		**10**
Модуль 3. Діалог традицій і новаторства.					
Тема 4.1. Інтеграція різних видів і жанрів образотворчого мистецтва в соціокультурному середовищі.	3		2		5
Тема 4.2. Арттерапевтичні практики у художньо-технічному проектування традиційного й сучасного середовища.	2	3			5
Усього годин за модулем	5	3	2		10
Разом годин за навчальною програмою	**9**	**15**	**6**		**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В РІЗНИХ ВИДАХ ОБРАЗОТВОРЧОСТІ.

(*лекція, 1; практичне,* 6)

Тема 1.1. Діяльнісний підхід як складова компетентнісно-орієнтованого навчання

Аналіз структури традиційного й діяльнісного підходів організації проведення уроків образотворчого мистецтва.

***Тема* 1.2. Арттерапевтичні практики з розвитку креативного мислення учнів 5-7-х класів НУШ за мотивами українських і світових мистців у різних видах образотворчого мистецтва.**

Застосуванням продуктивних, евристичних або частково-пошукових, проблемних, інтерактивних методів, які передбачають активну творчу діяльність учнів.

Художній образ у графіці за мотивами Яківа Гніздовськогоі

Художній образ у живописі за мотивами Юліата Буцманюка та Густава Клімта

Художній образ у крафтовому мистецтві за мотивами орнаментів Жидачівщини.

Художній образ у скульптурі за мотивами Михайла Дзиндри

МОДУЛЬ 2. ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У РІЗНИХ ЖАНРАХ ОБРАЗОТВОРЧОСТІ

(лекція 4 години, ; практичне, 5 годин)

Тема 2.1. Діяльнісний підхід у розвитку креативного мислення особистості

Мотивація та інтерактивні методи, як основні складові діяльнісного підходу у розвитку креативного мислення особистості.

Тема 3.2. Арттерапевтичні практики, зорієнтовані на жанрову образотворчу діяльність учнів 6-х класів НУШ

Застосуванням евристичних або частково-пошукових, інтерактивних методів, які сприяють розвитку креативного мислення особистості.

Художній образ, виражений у натюрморті за мотивами Карла Звіринського.

Художній образ, виражений у пейзажах за мотивами Олекси Новаківського.

Художній образ, виражений у портреті за мотивами Казимира Малевича.

МОДУЛЬ 3. ДІАЛОГ ТРАДИЦІЙ І НОВАТОРСТВА

(лекція 5 години, ; практичне, 3 годин)

Тема 3.1. Інтеграція різних видів і жанрів образотворчого мистецтва в соціокультурному середовищі

Дизайн як складова частина архітектурного середовища міста.

Дизайн в інтер'єрах сучасного житла.

Крафтове мистецтво та його застосування у соціокультурному середовищі

Тема 3.2. Арттерапевтичні практики у художньо-технічному проектування традиційного й сучасного середовища.

Сучасне моделювання одягу за мотивами автентичного українського крафтового мистецтва.

Дизайн предметів побуту.

Художнє проектування технічних засобів: від легкових машин до космічних станцій.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Контроль та оцінювання за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми. **Оцінювання вербальне.**

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують **індивідуальну роботу** зі створення компетентнісного завдання з образотворчої діяльності за мотивами творчості видатних українських художників І пол. ХХ ст. для учнів образотворчого мистецтва 5-7 класів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

Критерій оцінювання	Так	Частково	Ні
	Кількість балів		
Завдання є оригінальним авторським продуктом, відповідає принципам академічної доброчесності.	* Завдання, яке містить плагіат, вважається таким, набирає 0 балів.		
Завдання укладено відповідно до змісту вказаної модельної програми.	1	0,5	0
Завдання є компетентнісним, тобто передбачає не лише засвоєння знань, а й формування практичних умінь вихованців студій, гуртків, художніх і мистецьких шкіл України.	2	1	0
Завдання підготовлено з урахуванням вікових особливостей і зацікавлень вихованців студій, гуртків, художніх і мистецьких шкіл України.	1	0,5	0
Завдання не містить фактичних та змістових помилок, оформлене грамотно.	1	0,5	0
Компетентнісно орієнтоване завдання містить такі **складники:** мотивацію (стимул), інформацію, сформульоване запитання / проблему, критерії оцінювання відповіді.	3	2	0

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Основні ідеї та цінності Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» в контексті мистецько-освітньої галузі.
2. Компетентнісний підхід у навчанні мистецтва: сутність, цілі, очікувані результати.
3. Діяльнісний підхід як основа організації навчальної діяльності учнів на уроках мистецтва
4. Особистісно-орієнтований підхід у навчанні: урахування освітніх потреб, можливостей та індивідуальних освітніх траєкторій учнів.
5. Зміна ролі вчителя й учня в освітньому процесі Нової української школи.
6. Ідеї подачі сприйняття мистецтва та творчого мислення учнів на уроках мистецтва за Блогом Наталії Шевченко https://lvivlyceum.blogspot.com/

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
2. Закон України «Про освіту». Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
3. Державний стандарт базової середньої освіти. Режим доступу : https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinskashkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti
4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text

Основна література

- Тисячі дитячих шедеврів. Науково-мистецький посібник для вчителів, викладачів і керівників студій художньо-естетичних дисциплін позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів України. (О.Д.Михайлюк. – Львів: ВД «Артклас», 2013, – 320 ст. з іл.).
- Олекса Новаківський. Альбом. – Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, Київ: Майстер книг, 2012.– 128 ст. з іл.
- Митрополит Андрей Шептицький – основник Національного музею у Львові. Науково-популярні мистецькі видання (за ред. О.Д.Михайлюк. – Львів: часопис «Артклас», 2015-2027 рр., – 2086 ст. з іл.)
- Видання часописів Артклас за 2004–2024 рр.
- Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. О. Пометун. Київ, 2020. 104 с.

- Терещенко Василь. Цифровізація, програми чи дистанційка? Через що «просідає» читацька грамотність і як цьому зарадити. Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=HdCmKk2Z7xA